

УДК 378

СИСТЕМА ПРОФЕСІЙНИХ НАВИЧОК ТА КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ

*Вербицька В. І., к.е.н., доцент
verbytska@i.ua*

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

*Стороженко Т. В., викладач
tatianastorozhenko@i.ua*

Харківський національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди

Бурхливий розвиток інформаційних технологій спричинив прихід освіти до нового формату – цифрового. Нині цифровізація охоплює різні сфери діяльності та активно залучається саме до процесу системи освіти.

Професія викладача постійно стикається з швидко мінливими вимогами, які торкаються нових, ширших і складніших компетенцій, а повсюдне поширення цифрових пристроїв вимагає розвитку цифрової компетентності викладачів.

Комітетом з освіти Європейського Союзу розроблено профіль цифрових компетенцій викладача Digital Competence of Educators (DigCompEdu), який включає наступне :

- використання цифрових технологій у професійному педагогічному середовищі;
- розвиток професійних навичок пошуку, створення та спільного використання цифрових освітніх ресурсів;
- формування у викладачів необхідних навичок використання цифрових інструментів у навчанні та викладанні;
- володіння цифровими інструментами для оцінки результатів навчання;
- використання цифрових інструментів для розширення освітніх можливостей студентів;
- визначення змісту діяльності викладача щодо супроводу процесу розвитку цифрової компетентності студентів.

Вивчення нових інформаційних середовищ, цифрових технологій та інструментів дає можливість майбутньому фахівцю ще в процесі свого навчання у виші виявити переваги та недоліки цих засобів і тим самим визначити ступінь їх ефективного використання у майбутній професійній діяльності. Таким чином, викладачу цифрової школи

необхідно багато знати та вміти, використовуючи цифрові ресурси та технології. Однак ці інструменти повинні застосовуватись в його професійній діяльності лише як допоміжний інструмент, але в жодному разі не бути заміною самого викладача.

Здійснені останніми роками дослідження підтвердили гіпотетичне володіння більшістю студентів такими необхідними для сучасного спеціаліста навичками, як:

- адаптивності до використання у навчальній та науковій діяльності студентів нових, не вивчених та незастосовуваних раніше технологій;

- комунікативності;

- активної командоорієнтованості; а також переважну готовність до використання інноваційних цифрових технологій, ресурсів, пристроїв у навчальній та науковій діяльності.

Однак під час підготовки студентів до їх майбутньої професійної діяльності необхідно наголошувати на потребі та важливості безперервного навчання протягом усього життя як однієї з головних компетенцій сучасного фахівця.

Слід також зазначити, що сучасний фахівець, активно використовуючи у своїй професійній діяльності цифрові технології та ресурси, пов'язані з глобальною мережею Інтернет, неминуче формує свою «онлайн-репутацію» і має вміти керувати нею. Тому дуже важливо ввести до термінологічного словника студента поняття «онлайн-репутація»; у ході відповідних занять детально пояснювати необхідність «онлайн-репутації» та можливості для керування нею.

І звичайно, живучи в суспільстві, яке найближчим часом прийде до нового цифрового формату, не можна не приділяти пильної уваги його цифровим інструментам, тенденціям, вимогам і віянням. Студенту важливо добре орієнтуватися в сучасному інформаційно-освітньому просторі, маючи для цього навичку цифрової самоосвіти. Завдання ж вузу – створити сприятливі умови для формування цієї важливої навички майбутнього цифрового суспільства.

Автори звертають увагу на той важливий факт, що цифровізація освіти та діяльності майбутнього фахівця має стати ефективним інструментом, не ускладнюючи життя у професії, а полегшуючи її; не знижуючи комунікативні вміння, а розширюючи їх, не усуваючи вчителі від роботи студентів, а дозволяючи інтенсивніше її активізувати.
